

AFTERBOMB MADNESS

CHOROBY PSYCHICZNE
po wojnie nuklearnej

CHOROBY PSYCHICZNE PO WOJNIE NUKLEARNEJ

Bezpłatny dodatek do gry fabularnej **Afterbomb Madness RPG**.

Z przedwojennych podręczników medycznych wynikało, że ludzie nawet wtedy zapadali na różnorakie mniej lub bardziej poważne choroby psychiczne. Czaisz? Niby nic szczególnie fatalnego nie działo się, a i tak wiele osób dostawało bzika. Nic w tym dziwnego – życie było, jest i będzie nieźle pokręcone, więc z łatwością może złamać niejedną psychikę. Chyba nie muszę Ci tłumaczyć, że obecnie jest pod tym względem wyjątkowo niefajne.

Tak, brachu, ludzie po prostu pękają, załamują się, popadają w obłęd pod wpływem krańcowo silnego stresu i potwornych traum. Niektórzy nie są niebezpieczni w takim stanie, ale inni stanowią poważne zagrożenie dla siebie i innych. Lepiej więc byś przynajmniej trochę orientował się w tych sprawach i umiał rozpoznać, kiedy trzeba uważać, a kiedy sięganie po giwerę raczej nie jest konieczne. Bazując na wspomnianej wcześniej książce medycznej przedstawię pokrótce różne zaburzenia i choroby psychiczne żebyś miał jakiegokolwiek rozeznanie w tej materii.

Nie wszystkie te choroby miałem okazję widzieć na własne oczy, więc weź na to poprawkę. Nie jestem też lekarzem psychiatrą, wobec tego spodziewaj się raczej ogólnych wskazówek, a nie jakichś wyśrubowanych kryteriów diagnostycznych. No i pamiętaj, że każda choroba może mieć bardzo różny przebieg u poszczególnych ludzi – u jednych łagodny, u innych ostry.

Kiedy jednak zauważysz jakieś objawy psychotyczne (jak urojenia czy omamy) i jesteś przy tym pewny, że nie są objawem przedawkowania jakiegoś świństwa, miej się na baczności, bo najprawdopodobniej problem takiego chorego jest naprawdę poważny. Oprócz schorzeń znanych już poniekąd lub wręcz całkiem dobrze przed wojną, omówiłem też kilka typowo powojennych.

Agorafobia

Objawy: irracjonalna obawa przed otwartymi przestrzeniami bądź oddalaniem się od stałego miejsca pobytu, ewentualnie przed tłumem, samotnym podróżowaniem, przebywaniem w miejscach publicznych z powodu silnego lęku przed atakiem paniki (w jej trakcie mogą wystąpić: duszność, drżenie kończyn, uczucie tracenia kontroli, utrata tchu, zawroty głowy, utrata równowagi).

Amnezja całościowa

Objawy: wskutek nagłego urazu psychicznego chory zapomina historię swojego życia, przestaje wiedzieć skąd i dokąd zmierza, kim właściwie jest i dlaczego znajduje się tu, gdzie jest. Po tym krytycznym momencie resztę już normalnie zapamiętuje, ale nie może sobie przypomnieć niczego lub z wielkim trudem przypomina sobie wydarzenia sprzed traumy. Byłoby to wyjątkowo przykre, gdyby w jego głowie znajdowały się treści szczególnie istotne i cenne...

Amnezja organiczna

Objawy: w amnezji **wstecznej** chory wskutek urazu głowy (uderzenie, postrzał itp.) traci pamięć tak jakby wspomnienia sprzed wypadku po prostu wyparowały z jego umysłu; w amnezji **następczej** chory traci zdolność zapamiętywania nowych informacji, choć nadal pamięta to wszystko, co miało miejsce przed urazem.

Depresja

Objawy: obniżony albo drażliwy nastrój, spowolnienie ruchowe albo dla niepoznaki dziwne pobudzenie, zubożenie lub płaczliwość, poczucie beznadziejności, utrata zainteresowań, brak apetytu albo „zajadanie smutku”, niemożność doświadczenia przyjemności, myśli samobójcze (czasem fantazje dotyczące zabrania kogoś ze sobą na tamtą stronę), działania autodestrukcyjne (jak nacinanie ciała albo podejmowanie ryzykownych działań). Depresja może być problemem samym w sobie lub następstwem jednego z innych zaburzeń.

Fobia społeczna

Objawy: irracjonalna obawa przed ludźmi, przy czym kontakt z nimi może skutkować silnym lękiem, któremu towarzyszą reakcje jak czerwienienie się, kołatanie serca, drżenie rąk lub łydek, nadmierna potliwość, duszność, szumienie w uszach, zaburzenia mowy (np. jąkanie się lub drżenie głosu), zawroty głowy. Osoby cierpiące na silną fobię społeczną unikają jak ognia kontaktów z ludźmi, starają się nie jeść ani nie pić w obecności innych, trzymają się na dystans lub prowadzą samotniczy tryb życia.

Fuga dysocjacyjna

Objawy: chory podróżuje bez pamięci znikąd donikąd, nie wiedząc dlaczego i nie mogąc się powstrzymać, by iść dalej, tak jakby przed czymś uciekał. Niektórzy chodzą dookoła osady bądź miasta albo bezrefleksyjnie wyruszają w dalsze podróże bez odpowiedniego przygotowania... po czym łążą w te i z powrotem. Nie są w stanie przestać, są powodowani silnym przymusem.

Histrioniczne zaburzenie osobowości

Objawy: sztuczna poza, groteskowe, aktorskie wyolbrzymianie emocji, płytkie przeżywanie uczuć, efekciarstwo, dramatyzowanie swoich doświadczeń i opisywanie nawet prozaicznych rzeczy jako spektakularne, niezwykle, brawurowe... ciągłe dbanie o to, by być w centrum uwagi, wypowiedzanie się barwnie, ekspresyjnie, nadmierne gestykulowanie, usilne ubarwianie, podkreślanie swojego seksapilu.

Jadłowstręt psychiczny i jadłowstręt poatomowy

Objawy: zdeformowany obraz własnego ciała, które chory ciągle uznaje za zbyt grube i to nawet, gdy jest na skraju wyczerpania lub wręcz śmierci z powodu chorobliwej chudości. Chory unika jedzenia ponieważ uważa je za tuczące albo (w przypadku jadłowstrętu poatomowego) boi się wirusów, pasożytów, mutacji.

Klaustrofobia

Objawy: irracjonalna obawa przed przebywaniem w ciasnych bądź zamkniętych pomieszczeniach z uwagi na lęk przed uduszeniem się, utknięciem. Narażenie na tego typu doświadczenia może skutkować atakiem paniki (w jej trakcie

mogą wystąpić: duszność, drżenie kończyn, uczucie tracenia kontroli, utraty tchu, zawroty głowy, utrata równowagi).

Lęk uogólniony

Objawy: ciągłe zamartwianie się i przewidywanie najgorszego, co może się wydarzyć... nieprzerwane życie w lęku przed tym, co złego przyniesie przyszłość... stałe uczucie podenerwowania i irytacji, chroniczny stres (i jego konsekwencje jak bóle głowy, dolegliwości żołądkowe, nudności, bóle mięśni).

Narcystyczne zaburzenie osobowości

Objawy: zniekształcony, wyidealizowany obraz własnej osoby... w miarę możliwości urzeczywistnianie fantazji o własnej potędze, urodzie, bogactwie, silne przekonanie o własnej niezwykłości, nadnaturalnych zdolnościach i swojej wyższości nad innymi, brak empatii, arogancja, wyniosłość, traktowanie ludzi jak pionki w grze, skłonność do manipulacji, troska o bycie w centrum uwagi i *gwiżdżenie* bez umiaru.

Nerwica natręctw

Objawy: chory ciągle roztrząsa obsesyjnie pojawiające się w jego umyśle idee lub wciąż powtarza pewne czynności (kompulsje). Niektórzy ciągle myją ręce, inni co chwila sprawdzają, czy mają broń i resztę podręcznego ekwipunku na miejscu. Inni stale dbają o porządek i czystość w swoim otoczeniu, troszcząc się, by wszystko było na swoim miejscu i w odpowiednim stanie bądź w gotowości do użycia. Nie są w stanie powstrzymać się i są bezradni wobec przymusu powtarzania tych zachowań lub przemyśliwania ciągle tych samych koncepcji.

Osobowość dyssocjalna

Objawy: chory jest antyspołeczny, psychopatyczny, nie liczy się z innymi, lekceważy normy, nie potrafi utrzymać z nikim trwałej relacji, łatwo wybucha agresją, nie odczuwa poczucia winy i nie obawia się ewentualnej kary za złe uczynki, ma skłonność do winienia innych („sama jest sobie winna że ją zamordowałem – powinna była mnie posłuchać”, „dał się okraść więc sam sobie jest winien”). Chorzy bywają nawet bardzo inteligentni, ale ten atut wykorzystują do manipulowania ludźmi, kłamania i manewrowania tak, by nie

dać się złapać na gorącym uczynku. Jeśli trafiają do więzienia to nie dlatego, że źle postąpili, lecz tylko dlatego, że dali się złapać.

Osobowość paranoiczna

Objawy: chory jest bez przerwy podejrzliwy, ma urojenia prześladowcze, myśli, że jest obserwowany lub śledzony, albo manipulowany. Niektórzy kierują się jakimiś teoriami spiskowymi i poświęcają życie, by je zweryfikować. Być może w niektórych takich koncepcjach jest ziarno prawdy, ale w większość bez wątplenia nie ma żadnych faktów. Chory jest stale bardzo wyczulony, wrażliwy na wszelkie sygnały potencjalnej manipulacji: rozgląda się, nasłuchuje, dziwnie się uśmiecha lub momentami zachowuje się jakby czytał w myślach na zasadzie „wiem o czym myślisz, już dawno cię rozszyfrowałem”.

Osobowość wieloraka

Objawy: tak jakby w ciele jednego człowieka żyły dwie lub więcej osób. W różnych momentach następuje coś w rodzaju przełączenia z jednej tożsamości na drugą i wtedy człowiek zachowuje się, myśli i odczuwa zupełnie inaczej niż dotychczas (jakby był w innym wieku, innej płci, innego pochodzenia i z zupełnie innymi doświadczeniami). Zwykle osobowości są od siebie znacznie różne i na ogół nie pamiętają o sobie nawzajem. Chory albo w ogóle nie zdaje sobie sprawy ze zmiany, jaka nagle nastąpiła, albo opisuje jakby był tylko świadkiem własnego postępowania nie mogąc nic z tym zrobić. Zazwyczaj jedną z osobowości traktuje jako faktycznie własną, a z innymi czuje się bardziej nieswojo.

Schizofrenia

Objawy: urojenia (niemożliwe do podważenia, dziwne myśli, przekonania sądy, np. przeświadczenie, że inni widzą myśli chorego lub że on umie czytać innym w myślach), omamy (między innymi słuchowe, wzrokowe lub czuciowe, np. chory widzi nieistniejące obiekty lub odczuwa bodźce nie występujące w otoczeniu), spłycenie emocjonalności, dezorganizacja mowy (niezrozumiałe, postrzępione wypowiedzi, stwierdzenia wewnątrznie sprzeczne jak „idę ale zostaję”), dezorganizacja zachowania (np. zastyganie w bezruchu w nienaturalnych pozycjach, powtarzanie ruchów lub słów, ewentualnie chaotyczne zachowanie), brak dbałości o wygląd z powodu zaprzątnięcia swoimi wewnętrznymi rozterkami, wsłuchiwanie się w głosy lub przekonania o rychłym końcu świata, zstąpieniu bóstwa na Ziemię.

Tiki nerwowe

Objawy: mimowolne, nawracające, nierytmiczne ruchy pewnych grup mięśni (np. mruganie oczami, drganie szyi, grymasy, pochrząkiwanie).

Trans i opętanie

Objawy: chory traci tożsamość i zachowuje się jakby został opętany przez ducha, bóstwo lub innego rodzaju moc nadprzyrodzoną. Niektórzy zaczynają w kółko powtarzać mantrę lub określone ruchy. Inni zachowują się jakby byli w amoku lub śnili na jawie. W każdym wypadku uwaga skoncentrowana jest na tym, co nimi zawładnęło. Niektórzy biegają po ulicach i starają się nawracać innych. Trans i opętanie należy odróżnić od stanów urojeniowych charakterystycznych dla schizofrenii – w tym drugim wypadku poczucie owładnięcia jest trochę inne i może nawet być na tyle wiarygodne dla postronnych obserwatorów, że chory staje wręcz na czele kultu.

Upośledzenie umysłowe

Objawy: chory ogólnie nie radzi sobie z czynnościami wymagającymi bardziej zaawansowanego rozumowania czy pewnej biegłości i wyczucia niezbędnego w różnych sytuacjach. Słabo rozumie, co się do niego mówi i sam wypowiada się również nieskładnie. Często nie pojmuje znaczenia sytuacji lub określonych sygnałów bądź komunikatów. Z reguły żyje w bliskiej symbiozie z kimś, kto się nim stale opiekuje – członkiem rodziny bądź fachową pomocą.

Uzależnienie

Objawy: chory odczuwa nieokietznany przymus wykonywania nałogowych czynności lub zażywania substancji, od których jest uzależniony. Często spotykane jest uzależnienie od alkoholu i biostymulantów, ale można też odnotować inne nałogi jak uzależnienie od seksu. Cechą uzależnienia jest pogarszanie się stanu chorego, który zaniedbuje coraz więcej aspektów swojego życia, by oddawać się nałogowi. Bycie w szponach nałogu stopniowo doprowadza do coraz większej destrukcji w życiu. Osoba, która nie ma dostępu do swojej używki, przeżywa negatywne skutki odstawienia (zespół abstynencyjny): stany lękowe, depresyjny nastrój, poczucie ogólnego rozbicia, zaburzenia snu, bóle mięśniowe, niekontrolowane drżenie mięśni, tiki nerwowe, przyśpieszona akcja serca.

Zaburzenie depresyjno-maniakalne

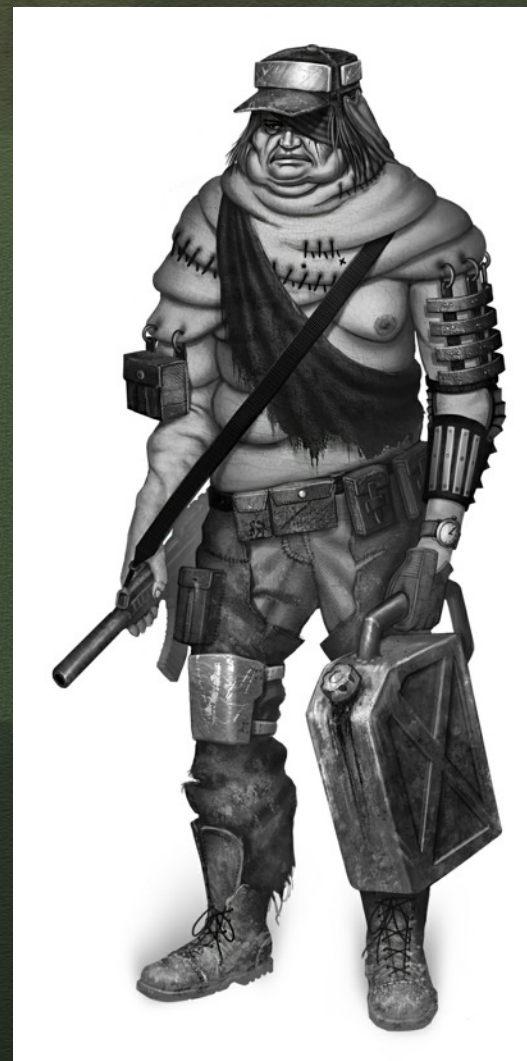
Objawy: przeżywanie depresji albo manii (a czasem objawów jednego i drugiego); w manii drażliwość, gonitwa myśli, poczucie wszechmocy i niezwyklej pewności siebie, znaczący spadek potrzeby snu (nie spanie nawet kilka dób), nadmierna brawura i skłonność do ryzyka, zachłystywanie się swoimi pomysłami uważanymi za genialne, drażliwość lub wręcz wybuchy wściekłości w odpowiedzi na niesprzyjające realizacji spektakularnych planów reakcje otoczenia; w depresji – patrz objawy depresji.

Zaburzenie hipochondryczne

Objawy: ciągłe przeświadczenie o swoim złym stanie zdrowia i nadmierne zabezpieczanie się przed zachorowaniem. Życie podporządkowane poszukiwaniu leków i informacji medycznych, preparatów i akcesoriów chroniących przed różnymi schorzeniami i dolegliwościami. Częste badanie, sprawdzanie swojego stanu nawet jeśli felczer bądź wręcz medyczny Automat Wielozadaniowy stwierdzają dobrą kondycję i brak jakichkolwiek chorób.

Żarłoczność poatomowa

Objawy: w wyniku silnego lęku przed śmiercią głodową chorzy objadają się przy każdej możliwej okazji. W sprzyjających okolicznościach (gdy pokarmu nie brakuje) chory tuczy się niebotycznie aż do niemożności samodzielnego poruszania się. Niektórzy wręcz pijają tłuszcz zwierzęcy. W obszarach, gdzie trudno o obfite ilości pożywienia, chorzy też tyją, ale w mniejszym stopniu, co z kolei jest powodem ich ogromnego przygnębieni bądź wręcz depresji.

Amerykański sen na opak. Istny koszmar. Zniszczenie wszystkich lęków lat 50-tych XX wieku. Oto co spotkało USA, gdy sojusz obcych i komunistów zainicjował totalny konflikt atomowy, a potem rozpoczął inwazję. Jednak zagłada jest jak ciągnąca się latami, nieuleczalna gangrena. Stany Zjednoczone przypominają tkankę, która rozpaczliwie walczy o przetrwanie, ale nieubłaganie przegrywa z postępującą martwicą. Zmagania te trwają już blisko 150 lat, jakkolwiek wciąż jeszcze istnieją ogniska oporu, odpierające ataki Skalanych ciemną materią komunistów i walczących o przestrzeń życiową istot z innego wymiaru. Gehenna ciągnie się bez końca. A tobie przyszło żyć właśnie teraz – gdy Ziemia przypomina jądrowy poligon, flora i fauna zdają się być dekoracją horroru, a ludzkość cofnęła się do czasów plemiennych. Czy jesteś w stanie to znieść? Czy zdołasz znacząco wesprzeć USA w walce o przetrwanie? Przekonajmy się...

AFTERBOMB MADNESS to groteskowa gra fabularna oparta na kultowych motywach postapokaliptycznych, w której gracze wcielają się w Amerykanów, żyjących w czasie III Wojny Światowej. Nadrzędnym celem rozgrywki jest przetrwanie w potwornych realiach zrujnowanego świata. Jednak aby móc tego dokonać, postacie – ambitni śmiałkowie silnie zdeterminowani by działać – będą musieli szukać sprzymierzeńców, wspierać różne społeczności i organizacje. Pasywność jest jak równia pochyła – prowadzi w prostej linii do upadku, odczłowieczenia i ponurej akceptacji eutanazji, jaką aplikują Ameryce obcy i komuniści. Chwyć więc kostuchy w garść i rozpocznij rozgrywkę, by zwyciężyć!

www.afterbomb.pl